
Tripurasundari Ashtakam with meaning

——
ಸಾರ್ಥಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರ್ಯಷ್ಟಕಂ

——
Document Information

Text title : tripurasundari aShTakaM A Hymn of worship to Goddess Tripurasundari

File name : tripurasun8mean.itx

Category : aShTaka, devii, dashamahAvidyA, shankarAchArya, devI

Location : doc_devii

Author : Adi Shankaracharya

Transliterated by : M. Giridhar

Proofread by : Giridhar and Narayanaswami

Translated by : Pallasena Narayanaswami

Latest update : December 26, 2022

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 2, 2024

sanskritdocuments.org

ಸಾಧಢಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರ್ಯಷ್ಟಕಂ

Introduction:

“tripurasundari aShTakaM” is an octal hymn , praising Goddess tripurasundari, composed by Adi sha.nkara, in a group of eight shlokams, all set in prithvi metre consisting of 17 syllables to each line, with a yati (pause) at syllable 8 and 17. (Note that the hymn, Saundaryalahari, also has 17 letters to each line, but the poetic metre there is shikhariNi, which is entirely different).

The feminine noun “tripurasundari” means beauty ‘par excellence’, in the triad (tripura). The word “tripura” can be interpreted in several ways. First, The kALLikA purANaM states that by the will of the pradhAna (the First Principle), the body of shiva became triple: the upper part became brahma, the middle, vishNu, and the lower, rudra, As these three pura’s (bodies) are in Him, shiva is called tripura, and his spouse is tripurA In this context, it is interesting to note the following. In Andhra Pradesh, about 20 kilomnetres from Kalahasthi, there is a small shiva shrine and lingam, at Gudimallam. It is believed this shiva linghaM was installed by parasurAma. The lower part bears the form of a gAndharva, the middle part, that of parasurAma with a turban, and the upper part, that of shiva lingam. Under a curse, once brahma became a gAndharwa, by name CitrasEna. Therefore, the lower part could be brahma, and the middle one vishNu, since parasurama is an avatAraM of vishNu. This fact is mentioned in the Tamil book: “Jagadguruvin Upadeshangal” (Appendix, page 23, 1957). Tripura has another meaning: The dEvi’s mantra consists of three syllables; the pa nchadashAkShari mantraM is composed of three peaks (kUTa), namely vAgbhatakUTa, kAmarAja kUTa, and shakta kUTa. The nADis (nerves currents) where she resides are three: sushumna, pingaLa, and ida). Her shaktis are three, ichcha, kriya, and GYAna. Now, to the actual hymn:

ಅಥ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀ ಅಷ್ಟಕಂ .

ಕದಂಬವನಚಾರಿಣೀಂ ಮುನಿಕದಂಬಕಾದಂಬಿನೀಂ

ನಿತಂಬಜಿತ ಭೂಧರಾಂ ಸುರನಿತಂಬಿನೀಸೇವಿತಾಂ .

ನವಾಂಬುರುಹಲೋಚನಾಮಭಿನವಾಂಬುದಶ್ಯಾಮಲಾಂ
 ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 1..
 ಕದಂಬವನವಾಸಿನೀಂ ಕನಕವಲ್ಲಕೀಧಾರಿಣೀಂ
 ಮಹಾರ್ಹಮಣಿಹಾರಿಣೀಂ ಮುಖಸಮುಲ್ಲಸದ್ವಾರುಣೀಂ .
 ದಯಾವಿಭವಕಾರಿಣೀಂ ವಿಶದಲೋಚನೀಂ ಚಾರಿಣೀಂ (ದಯಿತಪಾರ್ಶ್ವಸಂಚಾರಿಣೀಂ)
 ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 2..
 ಕದಂಬವನಶಾಲಯಾ ಕುಚಭರೋಲ್ಲಸನ್ಮಾಲಯಾ
 ಕುಚೋಪಮಿತಶೈಲಯಾ ಗುರುಕೃಪಾಲಸದ್ವೇಲಯಾ .
 ಮದಾರುಣಕಪೋಲಯಾ ಮಧುರಗೀತವಾಚಾಲಯಾ
 ಕಯಾಽಪಿ ಘನನೀಲಯಾ ಕವಚಿತಾ ವಯಂ ಲೀಲಯಾ .. 3..
 ಕದಂಬವನಮಧ್ಯಗಾಂ ಕನಕಮಂಡಲೋಪಸ್ಥಿತಾಂ
 ಷಡಂಬುರುಹವಾಸಿನೀಂ ಸತತಸಿದ್ಧಸೌದಾಮಿನೀಂ .
 ವಿಡಂಬಿತಜಪಾರುಚಿಂ ವಿಕಚಚಂದ್ರಚೂಡಾಮಣಿಂ
 ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 4..
 ಕುಚಾಂಚಿತವಿಪಂಚಿಕಾಂ ಕುಟಿಲಕುಂತಲಾಲಂಕೃತಾಂ
 ಕುಶೇಶಯನಿವಾಸಿನೀಂ ಕುಟಿಲಚಿತ್ತವಿದ್ವೇಷಿಣೀಂ .
 ಮದಾರುಣವಿಲೋಚನಾಂ ಮನಸಿಜಾರಿಸಂಮೋಹಿನೀಂ
 ಮತಂಗಮುನಿಕನ್ಯಕಾಂ ಮಧುರಭಾಷಿಣೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 5..
 ಸ್ಮರಪ್ರಥಮಪುಷ್ಪಿಣೀಂ ರುಧಿರಬಿಂದುನೀಲಾಂಬರಾಂ
 ಗೃಹೀತಮಧುಪಾತ್ರಿಕಾಂ ಮದವಿಘೂರ್ಣನೇತ್ರಾಂಜಲಾಂ .
 ಘನಸ್ತನಭರೋನ್ನತಾಂ ಗಲಿತಚೂಲಿಕಾಂ ಶ್ಯಾಮಲಾಂ
 ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 6..
 ಸಕುಂಕುಮವಿಲೇಪನಾಮಲಕಚುಂಬಿಕಸ್ತೂರಿಕಾಂ
 ಸಮಂದಹಸಿತೇಕ್ಷಣಾಂ ಸಶರಚಾಪವಾಶಾಂಕುಶಾಂ .
 ಅಶೇಷಜನಮೋಹಿನೀಮರುಣಮಾಲ್ಯ ಭೂಷಾಂಬರಾಂ
 ಜಪಾಕುಸುಮಭಾಸುರಾಂ ಜಪವಿಧೌ ಸ್ಮರಾಮ್ಯಂಬಿಕಾಂ .. 7..
 ಪುರಂದರಪುರಂದ್ರಿಕಾ ಚಿಕುರಬಂಧಸೈರಂದ್ರಿಕಾಂ
 ಪಿತಾಮಹಪತಿವ್ರತಾ ಪುಟಪಟೇರಚರ್ಚಾರತಾಂ .
 ಮುಕುಂದರಮಣೀಮಣೀಲಸದಲಂಕ್ರಿಯಾಕಾರಿಣೀಂ
 ಭಜಾಮಿ ಭುವನಾಂಬಿಕಾಂ ಸುರವಧೂಟಿಕಾಚೇಟಿಕಾಂ .. 8..
 .. ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತಂ
 ತ್ರಿಪುರಸುಂದರ್ಯಷ್ಟಕಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ..

ಕದಂಬವನವಾಸಿನೀ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಚ

ಸಾಧಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರ್ಯಷ್ಟಕಂ

.. ಅಥ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿ ಅಷ್ಟಕಂ ..

ಕದಂಬವನಚಾರಿಣೀಂ ಮುನಿಕದಂಬಕಾದಂಬಿನೀಂ

ನಿತಂಬಜಿತಭೂಧರಾಂ ಸುರನಿತಂಬಿನೀಸೇವಿತಾಂ .

ನವಾಂಬುರುಹಲೋಚನಾಂ ಅಭಿನವಾಂಬುದಶ್ಯಾಮಲಾಂ

ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 1..

Meaning

ಅಹಂ : I;

ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಂ : (in/to) Goddess tripurasundari;

ಆಶ್ರಯೇ : seek shelter in (pay obeisance to).

The remaining phrases are adjectives that qualify the accusative noun (dvitIyA vibhakti) “tripurasundarIM”;

ಕದಂಬ ವನ ಚಾರಿಣೀಂ : who is roaming in the kadamba forest.

Kadamba is a kind of tree (Nauclea cadamba). It is

said to put forth orange coloured fragrant buds at the roaring of

thunder clouds. A withered relic of the kadamba tree is still preserved

in the precincts of the Madurai MeenakShi temple. Here,

kadamba forest stands for the universe which devi permeates.

ಮುನಿ ಕದಂಬ ಕಾದಂಬಿನೀಂ : a galaxy of clouds to the galaxy of rishis

(sages). Just as the bank of clouds quenches the thirst of the

earthly beings, so does tripurasundari quench the

spiritual thirst of the munis (sages).

ನಿತಂಬ : hip;

ಜಿತ ಭೂಧರಾಂ : conquering (excelling) the mountains

(whose hip excels the mountain);

ಸುರ ನಿತಂಬಿನೀ ಸೇವಿತಾಂ : who is served by celestial damsels;

ನವಾಂಬುರುಹ ಲೋಚನಾಂ : whoes eyes resemble fresh lotus;
ಅಭಿನವಾಂಬುದ ಶ್ಯಾಮಲಾಂ : who is swarthy like the newly formed
nimbus.

ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ : who belongs to the family of the three-eyed
one (Lord shiva);

ಕದಂಬವನವಾಸಿನೀಂ ಕನಕವಲ್ಲಕೀಧಾರಿಣೀಂ
ಮಹಾರ್ಹಮಣಿಹಾರಿಣೀಂ ಮುಖಸಮುಲ್ಲಸದ್ವಾರುಣೀಂ .
ದಯಾವಿಭವಕಾರಿಣೀಂ ವಿಶದಲೋಚನೀಂ ಚಾರಿಣೀಂ (ದಯಿತಪಾರ್ಶ್ವಸಂಚಾರಿಣೀಂ)
ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 2..

Meaning:

(ಅಹಂ) ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಂ ಆಶ್ರಯೇ : (as in the above shlokaM);

ಕದಂಬ ವನ ವಾಸಿನೀಂ : (as in shlokaM 1);

ಕನಕ ವಲ್ಲಕೀ ಧಾರಿಣೀಂ : who holds a golden VINa;

ಮಹಾರ್ಹ ಮಣಿ ಹಾರಿಣೀಂ : who wears a garland of precious gems;

ಮುಖ ಸಮುಲ್ಲಸದ್ ವಾರಿಣೀಂ : whose face glows deeply with ambrosia;

ದಯಾವಿಭವ ಕಾರಿಣೀಂ : bestowing prosperity through mercy;

ವಿಶದ ಲೋಚನೀಂ : clear eyed;

ಚಾರಿಣೀಂ : wandering.

(ದಯಿತಪಾರ್ಶ್ವಸಂಚಾರಿಣೀಂ who walks by the side of her loving consort

ಕದಂಬವನಶಾಲಯಾ ಕುಚಮರೋಲ್ಲಸನ್ಮಾಲಯಾ

ಕುಚೋಪಮಿತಶೈಲಯಾ ಗುರುಕೃಪಾಲಸದ್ವೇಲಯಾ .

ಮದಾರುಣಕಪೋಲಯಾ ಮಧುರಗೀತವಾಚಾಲಯಾ

ಕಯಾಽಪಿ ಘನನೀಲಯಾ ಕವಚಿತಾ ವಯಂ ಲೀಲಯಾ .. 3..

Meaning:

ವಯಂ : we;

ಲೀಲಯಾ : by her inscrutable play;

ಕವಚಿತಾ : (we) are arrayed in panoply.

the remaining phrases qualify the noun “IlIayA”;

ಕದಂಬವನ ಶಾಲಯಾ : by her abode in the kadamba forest (meaning here,
the entire universe);

ಕುಚಮರೋಲ್ಲಸನ್ ಮಾಲಯಾ : by the garland gracing her massive bosoms;

ಕುಚೋಪಮಿತ ಶೈಲಯಾ : by her bosoms rivalling the mountains

(represents her cosmic motherhood, and eagerness to nourish the entire world).

ಗುರುಕೃಪಾಲಸದ್ ವೇಲಯಾ : by splendid flow of Her Grace;

ಮದಾರುಣ ಕಪೋಲಯಾ : with cheeks rudded by wine;

ಮಧುರಗೀತ ವಾಚಾಲಯಾ : by her melodious musical voice;

ಕಯಾಪಿ ಘನ ನೀಲಯಾ : by her cloud-like blue.

ಕದಂಬವನಮಧ್ಯಗಾಂ ಕನಕಮಂಡಲೋಪಸ್ಥಿತಾಂ

ಷಡಂಬುರುಹವಾಸಿನೀಂ ಸತತಸಿದ್ಧಸೌಧಾಮಿನೀಂ .

ವಿಡಂಬಿತಜಪಾರುಚಿಂ ವಿಕಚಚಂದ್ರಚೂಡಾಮಣಿಂ

ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 4..

Meaning:

(ಅಹಂ) ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಂ ಆಶ್ರಯೇ : (as in shloka 1);

ಕದಂಬ ವನ ಮಧ್ಯಗಾಂ : who is in the midst of kadamba forest;

ಕನಕ ಮಂಡಲೋಪಸ್ಥಿತಾಂ : seated on the golden disc;

ಷಡಂಬುರುಹ ವಾಸಿನೀಂ : who resides in six lotus flowers;

ಸತತ ಸಿದ್ಧ ಸೌಧಾಮಿನೀಂ : a lightning to the constant siddhas;

ವಿಡಂಬಿತ ಜಪಾ ರುಚಿಂ : splendorously mocking the scarlet (red)

Hibiscous flower;

ವಿಕಚ ಚಂದ್ರ ಚೂಡಾಮಣಿಂ : with cloudless moon for her

crest jewel;

ತ್ರಿಲೋಚನ ಕುಟುಂಬಿನೀಂ : (as in shloka 1).

ಕುಚಾಂಚಿತವಿಪಂಚಿಕಾಂ ಕುಟಿಲಕುಂತಲಾಲಂಕೃತಾಂ

ಕುಶೇಸಯನಿವಾಸಿನೀಂ ಕುಟಿಲಚಿತ್ತವಿದ್ವೇಷಿಣೀಂ .

ಮದಾರುಣವಿಲೋಚನಾಂ ಮನಸಿಜಾರಿಸಂಮೋಹಿನೀಂ

ಮತಂಗಮುನಿಕನ್ಯಕಾಂ ಮಧುರಭಾಷಿಣೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 5..

Meaning:

(ಅಹಂ) : I;

ಆಶ್ರಯೇ : seek shelter in (Her, who is);

ಕುಚಾಂಚಿತ ವಿಪಂಚಿಕಾಂ : with a Vina gracing her bosom;

ಕುಟಿಲ ಕುಂತಲಾಲಂಕೃತಾಂ : adorned with curly tresses of hair;

ಕುಶೇಸಯ ನಿವಾಸಿನೀಂ : residing in lotus;

ಕುಟಿಲ ಚಿತ್ತ ವಿದ್ವೇಷಿಣೀಂ : scorning the evil-minded ones;

ಮದಾಱುಣ ವಿಲೋಚನಾಂ : reddish eyed from nectar;
 ಮನಸಿಜಾರಿ ಸಮೋಹಿನೀಂ : captivating the enemy of Cupid (shiva);
 ಮತಂಗ ಮುನಿ ಕನ್ಯಕಾಂ : daughter of sage matanga;
 ಮಧುರ ಭಾಷಿಣೀಂ : mellifluously conversing.
 ಸ್ಮರೇತ್ಪ್ರಥಮಪುಷ್ಪಿಣೀಂ ರುಧಿರಬಿಂದುನೀಲಾಂಬರಾಂ
 ಗೃಹೀತಮಧುಪಾತ್ರಿಕಾಂ ಮದವಿಘೂರ್ಣನೇತ್ರಾಂಚಲಾಂ .
 ಘನಸ್ತನಭರೋನ್ನತಾಂ ಗಲಿತಚೂಲಿಕಾಂ ಶ್ಯಾಮಲಾಂ
 ತ್ರಿಲೋಚನಕುಟುಂಬಿನೀಂ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಮಾಶ್ರಯೇ .. 6..

Meaning:

(ಅಹಂ) ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಂ ಆಶ್ರಯೇ : (as in shlokam 1);
 ಸ್ಮರೇತ್ ಪ್ರಥಮ ಪುಷ್ಪಿಣೀಂ : should remember the first flower of manmatha (Cupid);
 ರುಧಿರ ಬಿಂದು ನೀಲಾಂಬರಾಂ : clad in blue garments spotted
 sanguine (red);
 ಗೃಹೀತ ಮಧು ಪಾತ್ರಿಕಾಂ : holding a bowl of wine;
 ಮದ ವಿಘೂರ್ಣ ನೇತ್ರಾಂಚಲಾಂ : eyes rolling because of inebriation;
 ಘನ ಸ್ತನ ಭರೋನ್ನತಾಂ : close set with high and heavy bosom;
 ಗಲಿತ ಚೂಲಿಕಾಂ : with locks dishevelled;
 ಶ್ಯಾಮ್ಲಾಂ : swarthy one;
 ತ್ರಿಲೋಚನ ಕುಟುಂಬಿನೀಂ : (as in shlokaM 1).
 ಸಕುಂಕುಮವಿಲೇಪನಾಂ ಅಲಕಚುಂಬಿಕಸ್ತೂರಿಕಾಂ
 ಸಮಂದಹಸಿತೇಕ್ಷಣಾಂ ಸಶರಚಾಪಪಾಶಾಂಕುಶಾಂ .
 ಅಶೇಷಜನಮೋಹಿನೀಂ ಅರುಣಮಾಲ್ಯಭೂಷಾಂಬರಾಂ
 ಜಪಾಕುಸುಮಭಾಸುರಾಂ ಜಪವಿಧೌ ಸ್ಮರಾಮ್ಯಂಬಿಕಾಂ .. 7..

Meaning:

(ಅಹಂ) : I;
 ಅಂಬಿಕಾಂ : ambika Mother (dvtilya vibhakti);
 ಜಪವಿಧೌ : in (during) Japa (meditation);
 ಸ್ಮರಾಮಿ : remember;
 The remaining phrases qualify the noun: ambikaM;;
 ಸ ಕುಂಕುಮ ವಿಲೇಪನಾಂ : smeared with vermilion;
 ಅಲಕ ಚುಂಬಿ ಕಸ್ತೂರಿಕಾಂ : forelocks grazing the dot of musk;
 ಸ ಮಂದ ಹಸಿತೇಕ್ಷಣಾಂ : with looks soft and smiling;

ಸ ಶರ ಚಾಪ ಪಾಶಾಂಕುಶಾಂ : bearing arrows, bow, snare and goad;
ಅಶೇಷ ಜನ ಮೋಹಿನೀಂ : deluding the entire people;
ಅರುಣ ಮಾಲ್ಯ ಭೂಶಾಂಬರಾಂ : wearing (decorating her body with)
red garments;

ಜಪಾಕುಸುಮ ಭಾಸುರಾಂ : shining with the japA flower

NOTE: This particular shlokam is considered very sacred, and it
is included in the “dhyAna shlokaM” segment of both lalitA
sahasraAmaM, as well as lalitA trishati.

ಪುರಂದರಪುರಂದ್ರಿಕಾ ಚಿಕುರಬಂಧಸೈರಂದ್ರಿಕಾಂ
ಪಿತಾಮಹಪತಿವ್ರತಾ ಪಟುಪಟೀರಚರ್ಚಾರತಾಂ .
ಮುಕುಂದರಮಣೀಮಣೀಂ ಲಸದಲಂಕ್ರಿಯಾಕಾರಿಣೀಂ
ಭಜಾಮಿ ಭುವನಾಂಬಿಕಾಂ ಸುರವಧೂಟಿಕಾಚೇಟಿಕಾಂ .. 8..

Meaning:

(ಅಹಂ) : I;

ಭುವನಾಂಬಿಕಾಂ : mother of the entire world (dviTya vibhakti);

ಭಜಾಮಿ : worship (salute) The remaining words qualify the noun “ambikaM”;

ಪುರಂದರ ಪುರಂದ್ರಿಕಾ : ruling over the entire srI puraM;

ಚಿಕುರ ಬಂಧ ಸೈರಂದ್ರಿಕಾಂ : who has the dwellers of Indra’s city serving her
as maids who braid and decorate her hair.

ಪಿತಾಮಹ ಪತಿವ್ರತಾ : consort of Lord brahma;

ಪಟು ಪಟೀರ ಚರ್ಚಾ ರತಾಂ : skilful for anointing sandal paste;

ಮುಕುಂದ ರಮಣೀ ಮಣೀಂ : gem of vishNu’s spouse;

ಲಸದ್ ಅಲಂಕ್ರಿಯಾ ಕಾರಿಣೀಂ : adorning with lustrous gems;

ಸುರವಧೂಟಿಕಾ ಚೇಟಿಕಾಂ : having heavenly damsels for servant maids.

.. ಇತಿ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರ್ಯಷ್ಟಕಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ..

Thus ends the octal hymn on Tripurasundai

Encoded and meanings by Swami Pallasena swami@math.mun.ca

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

